

Zašto su važne zdrave doktrine

Važnost doktrine (učenja) je naglašena kroz cijelo Sveto pismo, jer služi kao temelj za razumijevanje Božjeg otkrivenja, vođenje vjernika u istini i zaštitu zajednice od zablude. Zdrava doktrina u hrišćanskoj vjeri je tačno biblijsko učenje. „Doktrine“ se mogu definisati kao centralna vjerovanja kojih se pridržava grupa ljudi, a „zdravo“ podrazumijeva da je nešto pouzdano.

Pavle opominje Tita: „A ti govori ono što priliči zdravom učenju.“ (Titu 2:1) Takav nalog jasno pokazuje da je zdrava doktrina važna. U poslanici Timoteju, Pavle piše: „Neka ti uzor budu zdrave riječi koje si čuo od mene u veri i ljubavi, koje su u Hristu Isusu. Ovo blago koje ti je povjerenjeno čuvaj kroz Duha svetog koji prebiva u nama.“ (2. Timoteju 1:13-14) Ovaj poziv naglašava potrebu očuvanja doktrinarnе čistote i kontinuiteta. Juda naglašava da hrišćani treba da se bore „za vjeru koja je jednom predata svetima“ (Juda 1:3; uporedi sa Filipljanima 1:27). Dakle, zdrava učenja su sveto povjerenje koje nam je dato. Naša je dužnost prenijeti poruku, a ne mijenjati je ili prilagođavati sopstvenim interesima.

U Mojsijevim knjigama takođe nalazimo jasna uputstva da se od datih istina ne udaljavamo „ni lijevo ni desno“ (Ponovljeni Zakon 5:32-33; 17:18-20; 28:13-14), u protivnom doći do zastranjivanja i otpada od Boga koji vodi prokletstvu i smrti (Pnz. 28:15-65).

ŠESNAEST RAZLOGA ZAŠTO JE ISPRAVNA DOKTRINA VAŽNA

Razlog 1: Biblijska doktrina nam daje granice za vjeru i praksu.

Doktrine ili vjerovanja služe da bismo definisali i zaštitili našu religiju i razlikovali je od drugih religija. Biblija pravi razliku između ispravnog puta i skretanja „lijevo i desno“ (Ponovljeni zakon 28:14), širokog i uskog puta (Matej 7:13-14), između istinskog evanđelja i lažnih evanđelja (Galatima 1:6-9), između istinskih i lažnih Božjih proroka (Ponovljeni zakon 18:20-22; Jeremija 23:9-40), te između istinskog Hrista (Isusa), lažnih hristosa (Matej 24:24) i antihrista (1. Jovanova 2:18-22).

Razlog 2: Bez smjernica od Boga u Svetom pismu, vjeroćemo i ĉiniti sve Ńto nam se ĉini ispravnim.

Od Adamovog pada, svi ljudi imaju sklonost ka grijehu i zabludi. Prvi primjer nalazimo odmah kod Kaina i Abela. Abel je slijedio upute koje je Gospod dao odmah po padu vezano za prinoŃenje Ńivotinjskih Ńrtava, Ńto je bio tipski prikaz Ńrtve budućeg Spasitelja (Postanje 3:15) tj. pravni lijek za grijeh. S druge strane, Kain je smatrao da moŃe praktikovati religiju po sopstvenim zamislima i da su zemljoradniĉki plodovi jednako dobri za prinos (Postanje 4:2-5). Kad je Gospod pokazao da ne prihvata Kainov prinos, Kain se razbjjesnio na Abela kao nosioca ispravne religije. Ovo se kasnije mnogo puta ponovilo u ljudskoj istoriji.

Razlog 3: Samo vjera koja dolazi od Boga je ispravna vjera. U Otkrivenju 1:1 dat je osnovni obrazac kako ljudi primaju otkrivenje istine od Boga: izvor je Bog, Isus Hrist je boŃanski Kanal, anđeo je posrednik „na terenu“, a BoŃje izabrano ljudsko oruđe primalac.

Isus je izjavio: „Ko vjeruje u mene, ne vjeruje samo u mene nego i u onoga koji me je poslao.“ (Jovan 12:44) Ovo je princip zastupniŃstva. „Ni-jedan ĉovjek nikada nije vidio Boga. Jedinorođeni Sin, koji je blizak Ocu, on ga je obznanio.“ (Jovan 1:18)

Na kraju svoje misije na zemlji, Isus Ńalje uĉenike u svijet, baŃ kao Ńto je Bog poslao Isusa u svijet. „Kao Ńto si ti mene poslao u svijet, tako sam i ja njih poslao u svijet.“ (Jovan 17:18) „Kao Ńto je Otac mene poslao, tako i ja Ńaljem vas.“ (Jovan 20:21)

Poenta je sledeća: Ukoliko naŃa vjera na bilo koji naĉin odstupa ili „ispada“ iz ovog obrasca, to viŃe nije zdrava vjera niti doktrina.

Razlog 4: Prava vjera je objektivna i ne smije zavisiiti od naŃih subjektivnih preferencija. Plan spasenja je BoŃja inicijativa, BoŃja pri-prava i realizacija i BoŃji dar kroz Hrista (vidi: Jevrejima 2:14-17; Rimljanima 8:32-34; 1. Korinćanima 15:45), te stoga vjera nije naŃa vjera (jer je mi nismo ni proizveli), već BoŃja i Hristova i kao takva neprikosnovena, neotuđiva i nepromjenljiva u svojoj objektivnoj dimenziji.

Drugim rijeĉima, naŃe prirodne sklonosti neće nas nikada dovesti pu-noj istini i pravednosti (vidi: Rimljanima 3:10-12; Isaija 64:6-7). Poloviĉno

stanje je uvijek nesigurno i relativno.

Razlog 5: Zdrava doktrina nam daje biblijski pogled na svijet.

Doktrina je bitna jer formira sočivo kroz koju gledate gotovo sve. Ponašanje je produžetak teologije i postoji direktna korelacija između onoga što mislimo i kako djelujemo. U jednoj od biblijskih lista grijeha spominju se stvari poput buntovništva, ubistva, laganja i trgovine robljem. Lista se završava sa svime „što se suproti zdravom učenju“ (1. Timoteju 1:9-10). Drugim riječima, istinsko učenje promoviše pravednost; grijeh cvjeta tamo gdje postoji protivljenje „zdravoj nauci“.

Razlog 6: Bez zdrave doktrine nismo u stanju utvrditi razliku između istine i zablude.

„Ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svijet.“ (1. Jovanova 4:1). Ima kukolja među pšenicom i vukova među stadom (Matej 13:25; Djela apostolska 20:29). Nemoguće je razlikovati istinu od laži ako ne znamo (ili ne znamo dovoljno dobro) šta je istina.

Razlog 7: Bez zdrave doktrine nećemo biti u stanju prepoznati pravi smjer i bićemo skloni slijeđenju lažnih putokaza.

U hrišćanskom svijetu postoji mnoštvo vjerskih zajednica koje se razlikuju u doktrinama. Takođe postoje razne grupe i pojedinci (umišljeni vjeroučitelji) koji su nusprodukt svojih sadašnjih ili bivših crkava, kao i njihovih ogranaka / sekti, čiji glavni problem je da nikada nisu naučeni cjelovitoj autentičnoj i zdravoj vjeri ali im to nije bila prepreka da naprave sektu i javno se samoreklamiraju kao promoteri hrišćanstva i biblijske religije. Glavna šteta koju pričinjavaju svojim aktivnostima može se svrstati u tri kategorije: i) miješanje istine i zablude; ii) podjele i navođenje drugih na sektaštvo, otpad i fanatizam; iii) sabotiranje i zamagljivanje istine (mnoštvo lažnih putokaza).

Sveto pismo ukazuje na potrebu za zrelošću kako ne bismo pali kao lake žrtve sektaša i jeretika: „Da više ne budemo kao mala djeca koju zanosi tamo-amo svaki vjetar učenja, prema ljudskoj ćudi i lukavom umjeću za dovođenje u zabludu.“ (Efescima 4:14)

Sem ljudskog faktora, moramo imati na umu da su u otpad umiješani i demonski duhovi: „A Duh izričito govori da će u budućim vremenima

neki otpasti od vjere, slušajući zavodljive duhove i nauke demonske.“ (1. Timoteju 4:1)

Neupućene i nestabilne osobe izvrću istinu i odvlače druge u otpad (2. Petrova 3:15-17). Stoga nadahnuta Riječ upućuje da se ne prihvataju učenja i upute od ljudi koji su se odvratili od istine: „Iz tog razloga ih strogo razobličavaj, da budu zdravi u vjeri i da ne prihvataju... upute od ljudi koji se odvrćaju od istine.“ (Titu 1:14)

Razlog 8: Zdrave doktrine su nužne za hrišćansko jedinstvo. Doktrina služi kao vodič za vjernike, pružajući okvir za pravilno razumijevanje. Isusova učenja takođe naglašavaju važnost doktrine. U Velikom natlogu, Isus upućuje svoje učenike da idu u svijet „učeci druge da drže sve što sam vas uputio“ (Matej 28:20).

Jeresi izazivaju podjele. Podjele i jeresi su „tjelesna“ djela (ili djela „prirodnog“ neobraćenog čovjeka): „Prije svega, čujem, a vjerujem da je nešto od toga i istina, da među vama nastaju podjele kad se sastanete kao zajednica. Jer treba da bude i jeresi među vama, da se pokaže ko je prokušán među vama.“ (1. Korinćanima 11:18-19; ref. Galatima 5:20) Propovijedanje zdrave doktrine je važno jer ne samo da stvara snažne vjernike, već i pročišćava zajednicu od lažnih.

Isus se molio za jedinstvo: „Sveti Oče, čuvaj ih zbog svog imena koje si mi dao, **da budu jedno**, kao što smo i mi... Ja posvećujem sebe za njih, da i oni budu **posvećeni istinom**.“ (Jovan 17:11, 19) Ovo jedinstvo temelji se na zajedničkim uvjerenjima i zajedničkom razumijevanju Boga i Plana spasenja.

Nemoguće je biti posvećen zabludom. Čak i „male“ zablude mogu izazvati otpad i podjele.

Razlog 9: Zdrava doktrina je kritično bitna za spasenje. Zdrava doktrina je važna jer se naša vjera zasniva na specifičnoj poruci o spasenju u Hristu. Cjelokupno učenje sadrži više važnih doktrina, ali primarna poruka o spasenju jeste: „Hristos je umro za naše grijehе, kao što piše u Pismima; bio je sahranjen i uskrsnuo je treći dan, kao što piše u Pismima.“ (1. Korinćanima 15:3-4) „A ovi su zapisani da biste vjerovali da je Isus zaista Hristos, Sin Božji, i da verujući imate život vječni u imenu

njegovom.“ (Jovan 20:31) Promijenite tu poruku i osnova vjere pomiče se s Hrista na nešto drugo.

U Poslanici Galatima, apostol Pavle opominje hrišćane koji su prihvatili lažna učenja judaista i izložili se velikoj opasnosti jer je napadnut sam temelj njihove vjere. To je bio suptilni oblik legalizma, zbrka jevanđelja koje nas spašava i zabuna u pogledu plodova jevanđelja koji su dokaz našeg spasenja. Judaisti su došli sa drugačijim jevanđeljem. Ovo jevanđelje je bilo spasenje po milosti plus obrezanje, plus držanje zakona (praznici i dr.), plus dobra djela. Pavle jasno daje do znanja da ovo drugačije jevanđelje nije drugo ili alternativno jevanđelje. Ukratko, nema drugog jevanđelja! Ne postoji druga verzija istine o spasenju. Promijeniti tu poruku na bilo koji način znači „izopačiti Hristovo jevanđelje“. Pavle ovdje ne ostavlja mjesta ideji da neki mogu vjerovati u jednu stvar o spasenju, dok drugi vjeruju drugačije, a ipak svi nalaze svoj put do Boga.

„Čudim se da se tako brzo odvrćate od poziva Hristovom blagodaću na drugačiju dobru vijest. Ali druga ne postoji. Postoje samo neki koji vas zbunjuju i žele da izopače dobru vijest o Hristu. Ali čak i kad bismo vam mi, ili kad bi vam anđeo s neba objavio drugačiju dobru vijest od one koju smo vam već objavili, neka bude proklet. Ono što smo već rekli, to i sada ponavljam: Ko god vam objavi drugačiju dobru vijest od one koju ste već prihvatili, neka bude proklet.“ (Galatima 1:6-9)

Uopšteno, ovo se odnosi na svakoga ko na bilo koji način iskrivljuje poruku spasenja. Prokletstvo koje je izrekao Pavle implicira vječno prokletstvo. Njegova implikacija je da vam lažni učitelji ne mogu pokazati put do spasenja jer ga sami nemaju.

Razlog 10: Zdrava doktrina je važna jer je cilj zdrave doktrine zdrav život i ispravna djela. „Dobro pazi na sebe i na učenje. Ustraj u tome jer čineći to spašćeš i sebe i one koji te slušaju.“ (1. Timoteju 4:16) Pavle redovno uspostavlja neophodnu vezu između doktrine i prakse. Poenta ispravne doktrine je uvijek uspostavljanje i razvijanje ispravnih odnosa. Suprotno tome, ishod nezdrave doktrine je destrukcija i uništenje.

Razlog 11: Zdrava doktrina je važna jer ohrabruje i učvršćuje vjernike u istrajnosti na hrišćanskom putu. Vjernici koji zaista shvataju

i pravilno povezuju biblijska učenja stoje na platformi istine s koje nikada neće sići. To daje osnov za istrajnost na tom putu. Obećanje o konačnom spasenju stoji „ali samo ako ostanete u vjeri, ako u njoj budete utemeljeni i postojani i ako ne odstupite od nade dobre vijesti koju ste čuli“ (Kološanima 1:23). „Ali, ko istraje do kraja, biće spasen.“ (Matej 24:13; ref. Matej 10:22; Filipljanima 1:6; 2. Timoteju 4:7; Jakov 1:12)

Razlog 12: Doktrina pruža sljedećoj generaciji istinu na koju se mogu osloniti. Postoji li išta važnije od zdravog učenja u našoj porodi i vjerskoj zajednici? Ukoliko ovo izostane s naše strane, one za koje smo odgovorni ostavljamo na klizavom terenu i izloženim otpadu svake vrste. Riječ mudrosti je „Ne pomjeraj stare međaše.“ (Izreke 22:28) Ako ovo možemo primijeniti na zdravu doktrinu, pouka je da je moramo sačuvati netaknutom. Neka nikada ne odstupimo od „jednostavnosti koja je u Hristu“ (2. Korinćanima 11:3).

Razlog 13: Ispravna doktrina osigurava da imamo ispravna uvjerenja o vječnim vrijednostima. Ono u što vjerujemo ima vječne implikacije. Kad vjerska zajednica ili pojedinac počne smatrati doktrinu razdornom, teologiju problematičnom, a uvjerenja nezgodnim zbog konformizma ili očuvanja „dobrih odnosa“ sa drugima, na putu je u siguran otpad (Jakov 4:4). Ako je Biblija konačni autoritet za život, vjerovanje i praksu, nema potrebe da se ona čini relevantnom za kulturu. Kultura se mora potčiniti Bibliji. Na nama je da potvrdimo svoje uvjerenje da je zdrava biblijska doktrina važna jer jeste.

Razlog 14: Pouzdani nosioci istine su kritično važni za prenošenje Božje poruke svijetu. Bog je očekivao i nastavlja očekivati od svojih glasnogovornika da ispune Njegove namjere izložene u Svetom pismu. Božji ljudi moraju biti vjerni. Novi savez nedvosmisleno opisuje ulogu onih koji nadgledaju zajednicu (Djela 20:17-38; 1. Timoteju 4:6, 11-13, 16; 2. Timoteju 3:10, 14-17; 4:1-5). Bog nalaže da se Njegovom narodu služi duhovna hrana ispunjena zdravom doktrinom. Bez zdravih učenja, niste sposobni da dijelite Božju poruku svijetu.

Razlog 15: Samo izlaganjem zdrave doktrine može doći do istinskog obraćenja izgubljenih. „Dakle, vjera proističe iz propovijedanja, a propovijedanje kroz objavu Božju.“ (Rimljanima 10:17) Obraćenje iz „svijeta“ ili prelazak iz doktrinarno štetne crkve/vjerske zajednice u zdravu zajednicu ne može se dogoditi bez pristanka na zdrava učenja. Prava hrišćanska zajednica nije klub u kojem je važan „dobar duh“ ili druženje bez obzira na individualna vjerovanja.

Razlog 16: Istorija otpada Božjeg naroda i otpada kroz hrišćansku istoriju su snažno svjedočanstvo o važnosti čuvanja zdrave nauke. Kad god je dolazilo do otpada u biblijskoj istoriji, među glavnim uzrocima bilo je zapostavljanje Božjeg nauka i smjernica ili čak otvoreno protivljenje Božjim prorocima i nosiocima istine. „Moj narod izgibe, jer nema znanja.“ (Osija 4:6) Istorija hrišćanstva i veliki otpad koji se dogodio između 3. i 5. vijeka i kasnije produbio kroz mračni Srednji vijek, bolno svjedoči šta donosi ostavljanje zdravih učenja zarad kompromisa sa paganizmom, ljudskom filozofijom i državnim vlastima.

Napori uloženi kroz protestantsku Reformaciju za povratak izvornom biblijskom učenju dali su određene rezultate ali moć tradicije još uvijek vlada umovima vjerskih zajednica i ljudi koji odbijaju da završe reformaciju do kraja.

Ukratko, doktrine određuju kako razumijemo Boga, Plan spasenja i hrišćanski život. Ljubav i istina u hrišćanstvu nisu suprotstavljene. Bez doktrina vjernici nisu u stanju razlikovati istinu od zablude. Doktrine su važne jer izražavaju istinu o Bogu, ali nisu cilj same sebi – treba da vode ka pravoj vjeri, ljubavi i preobraženom životu.

Institut za izučavanje religije